

HENRIK IBSEN

ET

DUKKKE

HJEM

ET DUKKEHJEM STORE SCENE

Forfatter

Henrik Ibsen

Bearbejdelse og oversættelse

Jens Christian Lauenstein Led

Instruktion

Hans Henriksen

Scenografi

Nicolaj Spangaa

Lysdesign

Kasper Daugberg

Lyddesign

Aske Bergenhammer Hoeg

Nora

Nanna Skaarup Voss

Advokat Torvald Helmer

Ferdinand Falsen Hiis

Sagfører Krogstad

Martin Ringsmose

Doktor Rank

Evrin Benli

Fru Linde

Kathrine Høj Andersen

Desuden medvirker:

Au Pair, Kim

Clara Edelskov

Helmers 2 ældste børn

August Bøgh Laybourn

Ditlev Bøgh Laybourn

Bendix Molbo

Jeppe Møller Petersen

Forestillingsleder

Pernille Elvej

Sceneformand

Nicklas Clemmensen

Lys- og lydafvikling

Steffen Brandt

Lysassistent

Kim Fletting

Sune Granberg

Suffli

Yvonne Senderovitz

Koreografisk assistance

Kasper Ravnhøj

Frisør

Helle Denhardt

Nanna Lindholm

Stefanie Risager Jarmann

Malene K. T. Espersen

Skræddersal

Elsebeth Tanghøje

Conni Idskov Jensen

Vivi Ørtoft Andreasen

Anna Woetmann Paulsen

Cecilie Nordahl Sund

Malersal

Karsten Legård

Rikke Wilkenschildt

Rekvisitørassistent

Lisa Dissing

Snedkersal

Bent Jakobsen

Påklæder

Jane Andersen

Teaterteknisk elev

Vladimir El Baz

Statistansvarlig

Andrea Nørgaard

Produktionsleder

Torben Omann Sørensen

Produktionschef

Troels Dahl

Tryk

Basis Tryk

Foto

Allan Toft

Dramaturg

Jens Christian Lauenstein Led

PR og marketing

Casper Østergaard Thomsen

Thomas Villefrance

Teaterdirektør

Hans Henriksen

Varighed

2 timer og 25 min inkl. pause

Der anvendes stroboskoplys

i forestillingen

Undervisningsmateriale

alborgteater.dk/undervisning

PRIVILIGEREDE DUKKEBØRN OG VOKSNE, DER HAR BIDT I ASFALTEN

Af Jens Christian Lauenstein Led

Ibsens *Et Dukkehjem* fik sin berømmelse lige fra starten i 1879 med ”braget fra porten”, altså lyden af Nora, der smækker med døren og forlader mand og børn. Et skridt, der vakte vild furor og satte skub i datidens begyndende ligestillingskamp. Som alle andre ægte klassikere rummer teksten dog meget mere end det, og i vores arbejde med teksten er især to andre fronter end den mellem mænd og kvinder, trådt frem og har fået hovedroller i iscenesættelsens fortolkning. De fem karakterer fordeler sig nemlig forskelligt på de to akser “idealister – samfundsstøtter” og “privilegerede børn – voksne med hårde erfaringer”. Lad os begynde med den sidste.

I slutscenen erklærer Nora, at hun ikke længere vil være dukke i Thorvalds dukkehjem. Dermed peger hun på en vigtig skillelinje, der handler om den privilegerede elite overfor dem, der bliver holdt udenfor selvsamme privilegier. Nora og Thorvald har aldrig mærket det virkelige voksenliv, når det er værst. Hun har levet beskyttet, først af sin far, siden sin mand, mens Thorvald hele vejen har tilhørt det gode netværk og derfor har kunnet “holde sin sti ren”, som han siger. Selvom Thorvald var nede med et burn out og måtte re-creere et års tid i Italien, så vendte han tilbage i fuld figur. Og sådan oplever de to dukkebørn verden:

Som en legeplads, hvor man altid får en chance, et barn, en kjole, et chefjob til. Også Rank, lægen med den arvede formue, har hele livet været sikret og beskyttet af sine privilegier. Anderledes er det med Niels Krogstad og Kristine Linde. De har begge været nede og bide i asfalten. De var forelskede, men han havde intet job, og hun måtte tage sig af to små brødre og en syg mor, så hun valgte den løsning, som virkeligheden gav: En rig mand, hun ikke elskede. Krogstad fik en kone og to drenge, men konen døde, og Krogstad blev presset ud i en eller anden form for fusk, måske dokumentfalsk. Og det blev opdaget. Siden har hans karriere befundet sig i randområdet med konstant risiko for at ryge helt ud i kulden. Ibsen karakteriserer med dette skel, hvordan privilegier kan infantiliserer, når man har dem, og forbitre, når man ikke har dem.

Bag ved privilegiefordelingen findes en anden opdeling, som går på, om det er pagten med samfundet eller den med de nærmeste relationer, der er vigtigst. Thorvald, Rank og Fru Linde er karakterer, der forlader sig på samfundets institutioner og love. De tror på samfundets fundamentale retfærdighed, som tilsiger, at den, der arbejder hårdt og overholder loven, belønnes med lykke. Den tiltro gør dem til

affirmative samfundsstøtter. Nora derimod er idealist og absolutist, idet hun tager sit ægteskabsløfte, sin tro på kærlighedsrelationen til Thorvald helt alvorligt. Hvis man elsker, kender kærligheden ingen grænser, og det at bryde loven eller at tage sit eget liv er ingen forbrydelse, hvis man gør det for at frelse den anden. Det svigt, som Nora oplever, har Krogstad på sin vis allerede oplevet. Han elskede Kristine Linde, men hun valgte ham fra til fordel for en samfundsmæssig mere sikker position. Hvis man skal sætte idealet, familien og kærligheden over samfundets institutioner, kræver det mod, og det er her Thorvald kommer til kort. Thorvald vover ikke at springe med på Noras idealistiske, og tendentielt samfundsomstyrtende projekt. Ikke at han ikke elsker hende, men han tør simpelthen ikke leve uden sine privilegier. Noras idealisme er tiltrækkende, fordi den er absolut og bærer den rene frihed i sig. Men det gør den også farlig, og Thorvald står tomhændet tilbage. Med sit skridt væk fra Thorvald forlader Nora både den samfundsstøttende position, som hun via Thorvald nød godt af. Men samtidigt forlader hun den barnlige dukkeverden og går ud i en verden, hvor risikoen for at skulle ned og bide i asfalten er overhængenden. Men hun er ikke bange.

AALBORG TEATER

AALBORGTEATER.DK

JERNBANEGADE 9-11

POSTBOKS 1710

9000 AALBORG

ADMINISTRATION 96 31 60 10

BILLETSSERVICE 96 31 60 20

FIND AALBORG TEATER PÅ

HOVEDSPONSORER

BASIS•TRYK & SKILTE
— design og grafisk produktion

 **DET
OBELSKE
FAMILIEFOND**

eniig

NORDJYSKEMEDIER

 **spar nord
FONDEN**

TORBEN VEJS FOND
c/o advokat Jen& Rye-Andersen

 aalborgportland
CEMENTIR HOLDING

KERNESPONSORER

Carlsberg

Færch & Co.
— BYGGER PÅ TRADITIONER —

mariendal
electrics

 **MASKINFABRIKKEN
FUGLSANGS EFTF. A/S**
Fremstilling af tekniske scenekonstruktioner

**NORDEA
FONDEN**

Phønix Hotel
Aalborg